

Årsberetning for 2022

Jubilæum 50 år

Foreningen fyldte 50 år i august 2022, vi fejrede vores jubilæum med fest på Mollerup Golfklub fredag den 9. september, med tale af DOFs formand Egon Østergård. Peter Thomsen og Peter Lange havde fundet mange gamle billeder frem fra gemmerne. Mange af os kunne huske de gamle billeder. Der var mad og drikke til alles tilfredshed.

Søndag den 11. september var der bustur med John Simoni, som chauffør og kok. Lars P. Johansson var guide på turen til de gamle fuglesteder, der også blev besøgt dengang. Vi startede ved Norsminde fjord, videre til Gylling Næs og Alrø, hvor maden blev serveret. Turen sluttede ved det gamle fugletårn ved Brabrand Sø, der blev snakket om gamle dage, hvor bl.a. Flems blev nævnt, han stod for tegningerne til fugletårnet, som kommunen, med Freddy som sjakbajs byggede.

Vi var alle enige om, at turen var bedre i dag end dengang, selskabet var også godt.

Fugleåret 2022

I DOFbasen er der pr. Ult. Feb. 2023 i alt 262.065 poster fra lokalafdelingens område. Hertil kommer 250 poster med ynglepar. Det er det næst-højeste antal på et år, kun overgået af det usædvanlige covid-19 år 2020 (283.780).

Der er rapporteret 289 arter, hvoraf 11 er på SUs liste, og skal godkendes af SU før de tæller med.

Tre meget flittige bidragsydere står med i alt lidt over 55.000 poster for godt en femtedel af alle de indtastede observationer – imponerende! De tre er Hans Knakkegaard (med 23.304 poster), Bjarne Hove-Jensen (19.164) og Henning Lykke Larsen (12.710).

Fugleåret 2022 blev indledt med en stationær Søkonge i Knebel Vig, som frem til 5. januar blev set af mange tilrejsende kikkertfolk. De to nordamerikanske dykænder Brilleand og Amerikansk Sortand er nu begge taget af SU-listen, og begge blev set ved Norddjursland i januar.

5. februar dukkede en Halsbåndstroidand op i Mossø, hvor den blev set frem til 9. Februar.

Mrts og april forløb uden de store sjældenheder, men 2. maj rapporteres en Nathejre fra Ry, hvor den skulle opholde sig det meste af maj.

En Savisanger ved Årslev Engs glædede mange tilrejsende i det meste af maj og et stykke ind i juni, også Flodanger og Drosselrørsanger lod sig se og høre i samme periode.

Midt i juni holder en Gåsegrib til på det centrale Djursland i nogle dage, på trods af mange fotos på basen er den vist endnu ikke godkendt?

Årets mest indrapporterede sjældenhed blev den Hjelmkallesluger, der i efteråret dukkede op i Hornbæk Enge ved Randers, og blev der året ud.

Ture og møder

I 2022 blev der annonceret mange arrangementer, ture, foredrag og andre arr.

DOF Østjylland, men nogle blev aflyst p.g.a. Corona. DOF stod for hovedparten af arr., men vi omtaler også andre arrangementer, hvis vi skønner dem relevante for vores medlemmer.

Foredragene i bio-X lokalerne og det nye auditorium Mindlab på Naturhistorisk Museum, var alle velbesøgte, i flere tilfælde med fuldt hus!

Alle vores arr. annonceres på hjemmesiden, og desuden via maillisten og på vores facebookside.

DOF Øj arrangerede selv 5 foredrag, 6 ture, 1 tårn-arrangementer og 3 andre arrangementer.

Fuglekurser; Lars P. Johansson har igen i år afholdt kurser.

Derudover har Gråkragerne haft et månedligt arr., se nedenstående.

Gråkragerne, Ole Jensen

Årsberetning – Gråkragerne

Gråkragerne afholdt i 2022 en tur hver måned, juli dog undtaget, og det blev således til følgende 11 ture:

Tirsdag 11. januar: Klostermølle og Mossø – 40 delte.

Torsdag 10. februar: Kolindsund og Glenteovernatning – 26 delte.

Onsdag 16. marts: Borre Odde og Horsens Nørrestrand – 21 delte.

Tirsdag 12. april: Uldum Kær – 33 delte.

Mandag 9. maj: Horsens Fjord ved Vorsø, Alrø og Lerdrup Bugt – 23 delte.

Torsdag 16. juni: Vrads Sande og Gludsted Plantage – 25 delte.

Onsdag 17. august: Kølsen-Skals Engsø – 16 delte.

Tirsdag 13. september: Hjarnø – 20 delte.

Mandag 17. oktober: Djurslands Nordkyst – 18 delte.

Torsdag 17. november: Vilsted Sø – 14 delte.

Torsdag 8. december: Hornbæk og Vorup Enge – 32 delte.

Der var god tilslutning til turene med i alt 268 deltagere, eller i gennemsnit 24 deltagere pr. tur hvilket er lidt flere end i 2021, som jo var plaget lidt af Covid-19. En stor del af deltagerne er naturligvis gengangere.

Der er i skrivende stund 229 adresser tilmeldt til mailinglisten, så ud over deltagerne på turene er der altså en hel del der følger med i hvad vi laver.

Der blev pr. tur set i gennemsnit 33 arter, med turen til Borre Odde og Horsens Nørrestrand som topscorer med 50 arter, og en delt sidsteplads for turene til Kolindsund og Vrads/Gludsted med hver 23 arter. I alt fik vi set eller hørt minimum 119 arter i løbet af året, foruden 4 pattedyrarter.

Turene forsøges afholdt i en turnus med forskellige ugedage for hver tur, torsdag-onsdag-tirsdag-mandag-torsdag osv. og forsøges fordelt på forskellige lokaliteter, så genbesøg af en lokalitet ikke sker i samme måned som tidligere besøg på sammen lokalitet, juleturen i december dog undtaget da vi her benytter os af lokaliteterne i Randers Naturcenter, som velvilligt stilles til vor rådighed.

Generelt har vi været rimeligt heldige med vejret. Dog huskes turen til Kolindsund i februar, hvor vi løb ind i en heftig regnbyge med strid modvind, ikke underligt fik det hovedparten af deltagerne til at opgive der videre færd. Marts var vi så ved Borre Odde og Horsens Nørrestrand hvor vi blev mødt af tæt tåge, hvilket begrænsede udsynet en del, alligevel blev denne tur årets topscorer med 50 arter, hvad mon ikke det kunne være blevet til med god sigtbarhed? Der har også været en del ture med rigtig flot vejr, læs selv mere om turen på <https://dofoj.dk/images/Turrappporter/Graakragerne/Rapport-Graakragerne-2022.pdf>, hvor du finder en samlet rapport for alle turene i 2022.

Artslisten for året ser således ud: Allike, Alk, Almindelig Ryle, Blishøne, Blåhals, Blåmejse, Bogfinke, Bramgås, Brushane, Bynkefugl, Digesvale, Dobbeltbekkasin, Dompap, Ederfugl, Engpiber, Fasan, Fiskehejre, Fiskeørn, Fløjlsand, Fuglekonge, Fyrremejse, Gransanger, Gravand, Grønirisk, Grønsisken, Gråand, Grågås, Gråkrage, Gråspurv, Gulspurv, Gul Vipstjert, Gøg, Gærdesmutte, Halemejse, Havterne, Havørn, Hjejle, Husskade, Hvidklire, Hvid Vipstjert, Hvinand, Hættemåge, Isfugl, Jernspurv, Knarand, Knopsvane, Krikand, Kvækerfinke, Landsvale, Lille Lappedykker, Lille Kobbersneppe, Lille Præstekrave, Lille Skallesluger, Løvsanger, Mudderklire, Munk, Musvit, Musvåge, Natravn, Natugle, Nordisk Lappedykker, Pibeand, Ravn, Ringdue, Rødben, Rødhals, Rød Glente, Rørdrum, Rørhøg, Rørhøne, Rørspurv, Råge, Sandløber, Sangdrossel, Sanglærke, Sangsvane, Sjagger, Skarv, Skeand, Skovpiber, Skovskade, Skovspurv, Skægmejse, Småspove, Solsort, Sortand, Sorthalset Lappedykker, Sortstrubet Bynkefugl, Spidsand, Splitterne, Spurvehøg, Spætmejse, Stenpikker, Stenvender, Stillits, Stor Flagspætte, Stor Præstekrave, Stor Skallesluger, Storspove, Stormmåge, Strandhjejle, Strandskade, Stær, Sule, Sumpmejse, Svaleklire, Svartbag, Sølvhejre, Sølvmåge, Taffeland, Toppet Lappedykker, Toppet Skallesluger, Tornirisk, Tornsanger, Troidand, Træløber, Tårnfalk, Vandrikse, Vibe, Vindrossel, Flagermus sp., Hare, Rådyr, Spættet Sæl.

Beretninger fra kommunerne

Aarhus Kommune, Henning Ettrup

Det Grønne Råd: Der har i året været 3 møder (marts, juni og nov.) samt en besigtigelsestur i september, hvor vi bl.a. besøgte Tingvad Kær.

Invasive arter er en undergruppe under Rådet, hvor der har været 2 møder (maj og nov.). Det handler meget om invasive planter, men også Mårhund, hvoraf der ved Brabrand Sø i år blev indfanget 10 stk. Også Nilgås følges af gruppen.

Hørret Skov: Grundet min deltagelse i Rådet, har jeg også været involveret i projekt med at øge biodiversiteten i Hørret Skov. Projektet med at gøre skoven vildere kører nu, men ikke helt uden forviklinger.

Der har ikke været et afsluttende møde, hvor aftaler skulle "konfirmeres", men man er i stedet begyndt at fælde større og mindre træer. Det er for øvrigt fint, men man har "glemt" at efterlade dødt ved. Det er nu officielt meldt ud, at gruppen er nedlagt, da man prioriterer Marselisborg Vildskov (se nedenfor).

Marselisborg Vildskov: Efter en kaotisk start på at øge biodiversiteten i skoven, er der nu nedsat et Skovbrugerråd til at arbejde videre. Der har DOF fået sæde sammen med et par andre "beskyttere" og en lang række "benyttere". Der er stor diversitet i både ønsker og forventninger til projektet. Det må anerkendes, at skoven er bynær, og derfor fremover også vil være voldsomt benyttet af også de "tunge" brugerne. Alligevel er der allerede lagt op til, at nogle af dem må tilpasse sig så der kan tilgodeses plads til lidt mere natur (måske).

Kongelunden: DOF er udtrådt af projektet, da der ikke er meget "fugl" i projektet. I stedet bruges krudtet på Marselisborg Vildskov.

Favrskov Kommune, Ole Jensen

Der har i det Grønne Råd i Favrskov kommune været afholdt 2 møder i 2022, i maj og september, desuden blev et møde i december aflyst.

Der har på møderne været behandlet følgende emner: Vandområdeplaner herunder specielt Favrskov Enge, klimaplaner, kommunens initiativer til fremme af biodiversiteten, grundvandsbeskyttelse i boringsnære beskyttelsesområder (BNBO), status på PFAS-stoffer i Favrskov Kommune og budgetforslag 2023-2026. Som medlem af Grønt Råd modtages besked om dispensationer fra Naturbeskyttelsesloven og lignende. Der er i årets løb modtaget 96 henvendelser vedrørende sager behandlet af kommunens natur- og miljøafdeling, fordelt således:

Fortidsminder 1 sag

Skov 19 sager

Husdyrbrug 15 sager

Søer og vådområder 17 sager

Vandløb 29 sager

Andet 15 sager

Norddjurs Kommune, Jens Bonde Poulsen

Der har været omkring 130 henvendelser fra Norddjurs kommune i 2022. Det drejer sig mest om dispensationer til diverse paragraffer i naturbeskyttelseslove og miljøgodkendelser til husdyrbrug m.m. Miljøstyrelsen har efterfølgende været inde over ca. 30 af sagerne. Ingen af henvendelserne har givet anledning til klager.

I det grønne råd er der kun afholdt 2 møder i årets løb. Et konstituerende møde i foråret og et orienteringsmøde i november, medens en planlagt felttur i juni blev aflyst.

Odder Kommune, Arne Højgård

Grønt Råd Odder Kommune:

Formand for Grønt Råd Kresten Bjerre vil gerne, at rådet arbejder med klimaudfordringerne og den grønne omstilling. Her nævnte formanden de 11 indsatsområder Odder Kommune vil arbejde med i DK2022 sammenhæng. Der skal være mere plads til naturen i kommunen og han vil gerne arbejde videre med projektet med genskabelse af Kysing Sø, som både kan medvirke til reduktion af næringsstofbelastningen i fjorden og som naturprojekt af national betydning. Arbejdet i Grønt Råd er vigtigt. De resultater der allerede er skabt med baggrund i rådets arbejde er gode, herunder udarbejdelse af biodiversitetsplan. Formanden konkluderede på baggrund af drøftelserne, at der er vilje til dialog i rådet og en positiv tilgang til samarbejde. En revision af Idékatalog fra Natur- og Miljøprojekter igangsættes.

Natur-tjek på landbrugsejendomme

Arne Højgaard, DOF, arbejder i øjeblikket med Natur-tjek samarbejdet med Landboforeningen Odder og Skanderborg. Der sættes 3 kasser ved hvert besøg en mejse, en stære og en uglekasse til hver landmand. Der følges op efter ophængning af kasserne for at se om der er ynglende fugle i dem.

Stenrev ved Hou

Herefter orienterede Bent Hodde Mortensen om, at Hou Fællesforum har igangsat en proces med etablering af 3 stenrev i havet ud for kysten ved Hou. Revene vil medvirke til øge biodiversiteten samt skabe rekreative muligheder. Etableringen kan ske i overensstemmelse med målsætning i Biodiversitetsplanen. Grønt Råd udtrykte en samlet positiv holdning til projektet.

Biodiversitet.

Tiltag med henblik på øget biodiversitet ruller ud. Kommunen har indgået i et samarbejdsprojekt med Renosyd og Skanderborg Kommune omkring etablering af flere kvashegn. Første skridt i projektet er etablering af kvashegn ved skolerne. I Odder Kommune deltager alle skoler (med undtagelse af Tunø).

Stier

Kommunen arbejder fortsat med naturområde Horsens Fjord og stiforløbet omkring fjorden er nu på plads. Der arbejdes med grønne partnerskaber i Amstrup, Ørting og Hundslund. Der etableres et nyt stiforløb som skaber forbindelse mellem stisystemet i Odder Vest og Stampmøllen.

Naturpleje

Odder Kommunes pulje til naturpleje der kan ansøges af private lodsejere til græsningsprojekter. Puljen er på i alt 100.000 kr. Der afholdes i maj og juni måned orienteringsmøde for naturplejere med henblik på at informere om hvordan man sikrer høj biodiversitet, god dyrevelfærd samt god økonomi i naturplejen, herunder støtteordninger. Der er etableret helårsgræsning på arealer ved Sondrup Syd og ved Sondrup grusgrav.

Klima-lavbundsprojekt

Naturstyrelsen har inviteret til samarbejde omkring en forundersøgelse af et klima-lavbundsprojekt ved Ørting og Randlev moser. Der blev afholdt et lodsejermøde d. 26. april, hvor baggrund for projektet blev gennemgået.

Grundvandsbeskyttelse

Der er gennemført et jordfordelingsprojekt i skovrejsningsområdet i Boulstrup, hvor Odder Kommune samarbejder med Odder Vandværk og Naturstyrelsen om rejsning af ca. 120 ha skov. Der er indgået frivillige aftaler med de første lodsejere på værker der arbejder med BNBO – Boringsnære beskyttelsesområder.

Møder: Der er afholdt 2 møder i det Grønne Råd i 2022.

Randers Kommune, Niels Kristian Bech Jensen

Siden jeg overtog posten som kommunerepræsentant i august 2022 har der ikke været afholdt møder i det grønne råd.

Naturnationalpark Fussingø skulle efter planen have været indviet i efteråret 2022, men en klage med opsættende virkning fra den nystiftede forening Fri Natur har sat etableringen af hegnet i bero. Klagen forventes færdigbehandlet i sommeren 2023.

Samsø Kommune, Mogens Wedel-Heinen

Fugle, se under samsofugle.easytell.dk

Skanderborg Kommune, Bent Birk Kristensen og Peter Lange

I løbet af 2022 er der afholdt tre møder i det grønne råd, nu med Afdelingsleder for Vand og Natur Hanne Rewalt, som ny formand. På møderne har der bl.a. været talt om klimahandleplan, grønne partnerskaber og rådet har haft kommunens skovforvaltningsplan til kommentering.

Hættemågekolonien i Skanderborg Lillesø lever fortsat, og vi talte 14. maj ca. 35 reder, og 1. juli mindst 10 udfløjne unger.

Der har i løbet af 2022 været afholdt flere mindre fugleture i kommunen, hvor jeg selv havde fornøjelsen at gennemføre nattergaleturen til Tåstrup Sø d. 1. juni, med ca. 15 deltagere, og syngende nattergal !

Vi har, som høringsberettiget organisation, i årets løb modtaget omkring 115 afgørelser fra kommunen, hovedsageligt afgørelser efter naturbeskyttelsesloven, planloven, samt vandløbsloven og miljøgodkendelse af landbrug. Hertil et antal skovlovsafgørelser fra Miljøstyrelsen, henvendelser fra Fredningsnævnet samt kommuneplaner og lokalplaner fra plan.dk. Vi har ikke fundet anledning til at påklage noget i 2022.

Vi deltager (som observatør) i et grønt partnerskabsprojekt om at skabe passage ved Tåning Mølle, samt har rådgivet vedr. publikumstiltag og formidling i den nye Harlev-fredning. Der har ikke været nyt om dette i løbet af 2022.

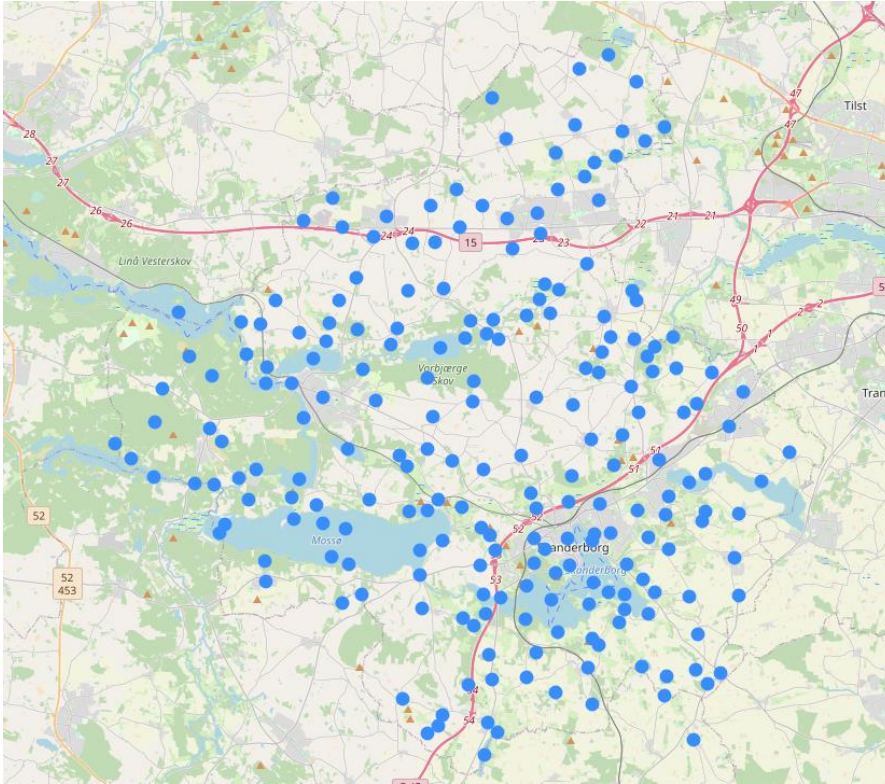
Vi har i årets løb kommenteret (sammen med DN) på planer om en feriepark på arealet, der i dag huser Holmens Camping ved Ry. En potentiel køber af arealet ville bygge en ferieby på arealet, men planerne blev afvist af byrådet.

Erik Stokholm og Bent Birk Kristensen har lige som de seneste år foretaget optælling i Mossøs vestlige ende fra båd velvilligt stillet til rådighed af Silkeborg Fiskeriforening. Optællingerne sker i samarbejde med Skanderborg kommune og udføres for at skaffe viden om ynglende fugle i søerne. Resultatet af tællingerne afrapporteres i DOFbasen.

De mest sjældne fugle der gæstede kommunen i 2022, var en halsbåndstroidand, der lå i Mossø (vestenden) 5/2 til 9/2 samt en nathejre, der angiveligt opholdte sig i Møllensøen ved Ry i det meste af maj,

den er dog kun dokumenteret (med foto) fra d. 2/5 – foto herunder taget af Bjarne Hemmingsen (fra DOFbasen).

Kortet viser lokaliteter i Skanderborg Kommune med observationer i DOFbasen fra 2022, i alt er der 10983 observationer fra kommunen fra 2022.

Nattehejre Rye Mølle Sø 02/05/2022. Foto/copyright: Bjarne Hemmingsen
Billede 2 af 2

Nattehejre ved Ry 7. maj 2022. Foto Bjarne Hemmingsen (fra DOFbasen)

Silkeborg Kommune, Simon L. Græsbøll Iversen

I 2022 blev der afholdt to møder og en tur i Det Grønne Råd i Silkeborg Kommune. Rådets årlige tur gik til Kjellerup og Krabbes Grønne Ring, Nipgård Sø, Kompedal Plantage og Vrads Sande, hvor emnerne var henholdsvis bynær natur, Natura2000-beskyttelse, naturnationalpark og afgræsning med store græssere (kvæg og heste) på lokalt og privat initiativ.

Særligt har en sag om bebyggelse på §3 mose ved Bragesvej i Silkeborg fyldt. I 2021 besøgte DOF Østjylland området. Oplysninger fra kommune, ekstern konsulent, grundejerforeningen og om miljøbeskyttelsen af området betød, at DOF Østjylland endte med at klage over dispensationen til at bygge på grunden. Begrundelsen for at bygge var tvivlsom, og området er §3-natur og (burde være) beskyttet mose med kildevæld. Det endte med, at vores klage blev afvist 14. november af Miljø- og Fødevarerklagenævnet, der dog selv var splittet i afgørelsen.

Naturnationalpark Kompedal blev vedtaget, og flere lokale i Silkeborgområdet er engageret i at registrere fuglelivet i området og vil følge Naturstyrelsen Søhøjlandets arbejde med forvaltningen i de kommende år. I 2022 blev der afholdt fire ture; en ved Sminge Sø, Ørnens Dag ved Bølling Sø, Gråkragetur til Vrads Sande og Store Hjælland Plantage samt en tur ved Paradiset (Sønderskov, Slåensø og Borresø) med mange Ørneklub-deltagere.

Af sjældnere observationer i kommunen i 2022 er:

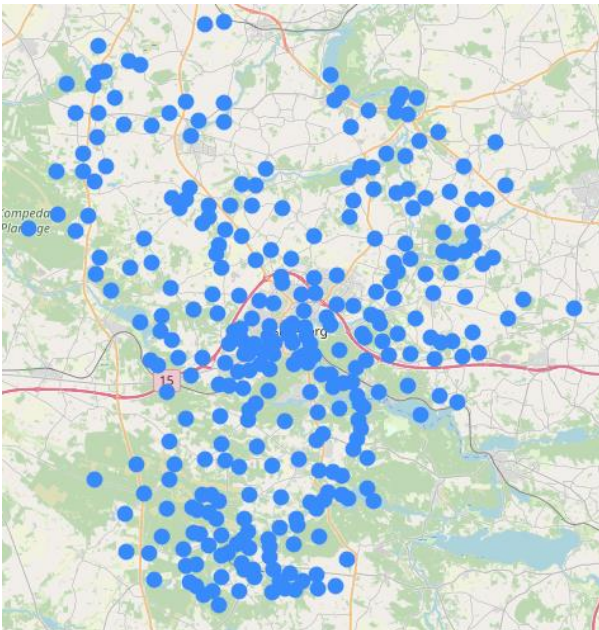

Halsbåndstroidand x Troldand (hybrid) Julsø 22/01/2022. Foto/copyright: Stephan Skaarup Lund

Sortsvane Kongensbro Råstofgrave 15/11/2022. Foto/copyright: Emil Kristian Munkholm

Kort over lokaliteter med indtastede observationer på DOFBasen i Silkeborg Kommune i 2022:

DOF Østjyllands rep. i brugerrådet for Naturstyrelsen Søhøjlandet.

Aktiviteter ved Naturstyrelsen Søhøjlandet af Bo Ryge Sørensen, DOFs medlem i brugerrådet

GPS-registrering:

Siden 2013 har der på Naturstyrelsen Søhøjlandets arealer foregået en GPS-registrering af særligt biologisk værdifulde træer og lokaliteter for en række udvalgte arter. GPS-projektet omfatter en kortlægning af ynglelokaliteter og redetræer for udvalgte arter som sortspætte, huldue, nøddekrige, perleugle, stor

hornugle, musvåge, hvepsevåge, duehøg, rød glente, fiskeørn og havørn, på Naturstyrelsen Søhøjlandets arealer. Denne aktivitet har også fundet sted i 2022 og vil fortsætte i år.

Overvågning af havørnereder:

Derudover er jeg redekoordinator for Projekt Ørn, hvor jeg overvåger havørneparret ved Salten Langsø og er af Naturstyrelsen Søhøjlandet blevet bedt om at rapportere aktiviteterne ved den nye havørnerede i Silkeborg Sønderskov.

Redekasse projekt:

Endvidere har jeg årligt, hvilket også var tilfældet i 2022, kameratjekket samtlige opsatte redekasser til Perleugle, Natugle og Hvinand/Stor skallesluger i Naturstyrelsen Søhøjlandets skove. Det drejer sig om i alt 40 Perleuglekasser, 4 natuglekasser og 5 redekasser til Hvinand/Stor skallesluger. Desuden 10 redekasser til Vende-hals som tjekkes manuelt.

Brugerrådsmøde:

Der er i 2022 afholdt et brugerrådsmøde, hvor vi blandt dagsordenemnerne bl.a. drøftede og blev orienteret om udlæg af urørt skov.

Der skal i alt udpeges 75.000 ha urørt skov iflg. Natur- og Biodiversitetspakken fra 2020, og heraf skal 69.000 ha findes på Naturstyrelsens arealer. Urørt skov betyder, at skoven er urørt for forstlig drift, men der vil fortsat blive lavet indsatser for at fremme biodiversiteten.

På Naturstyrelsen Søhøjlandets arealer er udlagt ca. 6000 ha urørt skov. Disse udlæg er endelig vedtaget. Dog er forvaltningsplanerne for udpegningerne midlertidigt udskudt, fordi der under høringsperioden er indgivet en klage, og det videre arbejde afventer derfor behandlingen af klagen.

Hvis man skulle være interesseret, findes der et link til brugerrådsreferaterne inkl. bilag på DOF Østjyllands hjemmeside og på Naturstyrelsen Søhøjlandets hjemmeside.

Jeg (BRS) har i 2022 afholdt en enkelt fugletur. Turen blev afholdt søndag den 6. feb. 2022 og gik til Sminge Sø. Der var 12 deltagere.

Syddjurs Kommune, Joy Klein

Som nævnt i sidste års beretning har DOF fået en plads i bestyrelsen for National Park Mols Bjerge og det er undertegnede, der repræsenterer foreningen. Der har været fire bestyrelsesmøder samt tre udvalgmøder i løbet af året. DOF har plads i friluftsudvalget, da naturudvalget var overtegnet! Da friluftsudvalget tager sig af alle friluft aktiviteter som mountain bikes, surfere, osv., der potentielt kan være en trussel mod fuglelivet, er det meget relevant at være med i dette udvalg. En del af tiden på bestyrelsesmøderne gik med introduktion til Nationalparken for alle nye medlemmer. I slutningen af året var der en del arbejde med en evaluering af Nationalparkens arbejde de sidste 5 år, som grundlag for den kommende nye nationalparkplan, der skal gælde fra 2024-30.

I marts blev Naturnationalparken Mols Bjerge udpeget som en af de sidste 10 naturnational-parker i Danmark. Det er besluttet at naturnationalparken skal etableres med et lavt trådhegn og at størrelsen på det endelige areal vil være fleksibelt ift. lokale forhold og behov. Det endelige areal kan således blive mindre end de planlagte 775 ha. Der er nedsat to nationale arbejdsgrupper (en arbejdsgruppe for interessenter og en

videnskabelig arbejdsgruppe) samt én lokal projektgruppe pr. nationalpark. DOF's repræsentant i den lokale projektgruppe (som har 34 medlemmer!) er Jeppe Fønnesbo. Gruppen har holdt 2 møder. Pga. udskrivelse af folketingsvalget blev alle nye tiltag sat i bero hos Naturstyrelsen og der er endnu ikke sket noget videre i sagen.

Der kom også gang i andre møder, der ellers var indstillede pga. coronakrisen. EU-projektet Coast to Coast Grenåens opland holdt det sidste møde (pengene er nu opbrugt). Det ser ikke ud til at Kolindsund bliver genetableret lige med det samme. Til gengæld er der nu gang i kystsikring ved Grenaa under projektnavnet "Grenaa – næse for vand".

Det Grønne Råd i Syddjurs Kommune kom også i gang igen og holdt to møder samt en ekskursion. På opfordring fra biologen i kommunen er der lavet en lille gruppe (repræsentanter fra kommunen, Nationalpark Mols Bjerge og DOF) der undersøger muligheden for at sætte et skilt op på sandbanken ude for Ebeltoft færgehavn, i et forsøg på at få folk til at passe på eventuelle ynglende havterne og store præstekrave i april-juni. Det kræver tilladelse fra Kystdirektoratet, der ikke nåede at komme i 2022.

Naturstyrelsen Kronjyllands Brugerråd holdt kun et møde, nemlig i maj, i Mols Bjerge. En del af diskussionerne omhandlede nationalparker samt urørt skov. Det sidste planlagte møde i brugerrådet måtte aflyses, da Naturstyrelsen gik i stå pga. udskrivning af valg til Folketinget.

Et møde mellem Naturstyrelsen Kronjylland og repræsentanter fra DOF Østjylland fandt sted i juni måned i Udskovene syd for Fussingø. Emner der blev diskuteret var: Urørt skov (der skal udlægges 29.00 ha urørt skov i statens skov) og hvordan man gennemfører skovning, der skal forberede overgangen fra skovdrift til urørt skov samt veteranisering af træer; hvordan man undgår at fælde træer med reder i; og interessen for henvendelser angående opsætning af redekasser i skovene.

Der blev afholdt tre offentlige fugleture i området: to til Stubbe Sø i maj/juni (hvoraf en var ledet af en naturvejleder fra Fugleværnsfonden) samt en tur ved Ørnbjerg Mølle i maj måned.

Et nyt projekt i kommunen var opsætning af mursejlerkasser i tårnene i fire kirker i kommunen. Kun én af kirkerne havde ynglende mursejlere i forvejen. På trods af installation af en såkaldt "kaldeboks" så det dog ikke ud til at de andre kirker kunne trække ynglende mursejlere. Men vi prøver igen i 2023.

Kommunen har haft besøg af nogle usædvanlige fugle i årets løb. En søkonge i Knebel Vig i januar, en steppehøg ved Vænge Sø i maj, og forskellige trækkende sorte glenter samt en sort stork i maj. En drosselørsanger sang ved Havhuse Rosenholm to dage i juni og en syngende pirol gæstede Hyllested Skovgårde i juli. Følle Bund tiltrak en kærløber to dage i september. I slutningen af året blev der set stor korsnæb flere steder i kommunen, og der dukkede en amerikansk sortand op ved Dragsmur i slutningen af året – ligesom i 2021. Største sensation må dog siges at være gåsegriben der holdt til i nærheden af Korup Sø i to uger i juni.

Fuglepigerne

Fugleåret 2022, som det gik hos fuglepigerne i Østjylland.

Konceptet er enkelt hos fuglepigerne, vi kører afsted på den månedlige fugletur på 14. år.

Vi kører i privatbiler og forsøger at lave samkørsel, så brændstofprisen kan holdes nede.

Vi er efterhånden en ret stor gruppe og de mange fugleinteresserede kvinder kommer fra det meste af Danmark, men de fleste der deltager på vores ture, kommer fra Jylland. Alle kvinder er velkomne og vi indsender datoer m.m. til foreningens blad, Fugle&Natur.

Takket være Facebook kommer vi rundt til mange, der har interesse i fugle. Gruppen er lukket men tæller p.t. 333 kvinder i alle aldre. Hvert indslag bliver set af 150 – 210 personer. Vores hjemmeside har fungeret siden 2010. Mange orienterer sig der inden turen, og rigtig mange klikker sig ind på turreferatet, som ligger tilgængeligt for alle interesserede. Normalt møder der kun ca. 15 kvinder fysisk op til en fugletur. Som noget nyt indrapporterer vi direkte på DOFbasen når vi er afsted i felten.

Foråret 2022 havde vi mange rigtig gode ture. En stor oplevelse var en tur til Lille Vildmose og Tofte Skov med Hans Christoffersen som guide. På denne tur blev artslisten lang; 85 arter så og hørte vi. En af efterårets ture gik til Rosenvold. Her stod et par garvede "DOF'ere" og talte trækfugle. Vi ramte dagen hvor 25.000 vindroslere passerede Rosenvold. En ny destination var Hjarbæk fjord, hvor vi talte 6 fouragerede fiskeørne.

Hvert for-og efterår har vi en tur hen over en weekend. I foråret havde vi en dejlig tur på Mandø og i efteråret mødtes vi på Fanø. Vi har tilmelding til vores weekendture.

Vi sidder 5 i planlægningsgruppen: Inger Klit, Karen Sander Jensen, Dorte Faurschou Hertz, Inge Olesen og Rikke Rørbech.

Vi indbetaler frivilligt 30 kr. årligt til vores kasse. Beløbet går alene til gaver til de gæsteguidere, der gider bruge deres fritid til at vise os de spændende lokaliteter.

Ørneklubben v/ John Schmith og Ole Bøgh Vinther

Vi har haft en blød opstart med ture til Egå Engsø, med ørn, som alle fik set jagene og rastende på vestlige ø. Samt til Brabrand Sø, hvor Morten indviede os i ringmærkningens verden. Her fik alle mulighed for at slippe fugle løs efter at de var blevet ringet. Nogle af mejserne bed fra sig. Men en fin oplevelse for alle. Ørneklubben har 34 medlemmer i Østjylland.

Friluftsrådet

Friluftsrådet har lavet den nye opbygning i hele landet. DOF har udpeget repræsentanter i alle kommuner i landet, ofte den kommuneansvarlige.

I dag har vi 2 bestyrelsesmedlemmer: Jens Bonde Poulsen i lokalafdelingen Østjylland og Ole Bøgh Vinther i lokalafdelingen Aarhus Bugt.

Hjemmesiden www.dofj.dk

Indlæg på siden skrives af bestyrelsen, med enkelte bidrag udefra.

Ole Jensen holder kalenderen med ture og møder opdateret.

Vi ønsker os flere bidrag fra medlemmerne, stor som småt.

.

Medlemmerne, Peter Lange

Medlemsantallet faldt en smule, idet der pr. 31.12.2022 var 1756 medlemmer i Østjylland.

Det er 78 færre end 31.12.2021, men præcist samme antal som 31.12.2020 (1.756).

Fordeling på medlemstyper (begrebet kernemedlem blev afskaffet pr. 1.1.2022):

Medlem = 1.492

Husstand = 151

Juniormedlem = 53

Ørneklubben = 37

Andre medlemstyper = 30

Fra vore egne rækker

Året før var udfordrerne med corona, men de blev værre i 2022, den 24. februar, da Putin valgte krigen i Ukraine, stoppede alt logisk gøren og laden med at eksistere. Men vi kom igennem, trods prisstigninger, naturen er næsten gratis, så vi kigger på fugle.

Der har været afholdt 9 bestyrelsesmøder i 2022. Møderne blev fortrinsvis holdt på Naturhistorisk Museum i den gamle tegnestue.

I foråret og i efteråret var vi fire mand afsted til repræsentantskabsmøderne. Mødereferaterne herfra kan læses på www.dof.dk.

Som formand vil jeg gerne takke bestyrelsen for deres engagement i foreningsarbejdet, det er en fornøjelse at samarbejde med jer og særlig Ole Jensen, der som altid siger ja, når han bliver spurgt.

Også tak til de mange der indrapporterer på DOFbasen samt udfører punkttællinger, til Kommunerepræsentanter, der lokalt gør et stort arbejde samt alle andre, der laver frivilligt arbejde for naturen og dermed fuglenes sag.

Enkeltvis flytter vi ikke meget, men sammen gør vi en stor forskel.

Bestyrelsen v/Ole Bøgh Vinther